

Lausunto Helsingin hallinto-oikeudelle / Tontunhautojen soranottoalue, päivitetyn jälkihoitosuunnitelman hyväksyminen

Ympäristölautakunta 02.05.2023 § 39

Esittelijä: Kaupunkikehitysjohtaja Esko Vuolukka
Valmistelija: Ympäristöpäällikkö Pirjo Siik

Karkkilan ympäristölautakunta on myöntänyt 15.8.2013 § 75 Parma Oy:lle 10 vuoden maa-ainesten ottamisluvan kiinteistölle Järvenpää RN:o 8:91. Lupa-aika päättyy 26.8.2023. Parma Oy tehnyt yksityisoikeudellisen sopimuksen soranottoalueen urakoinnista Peab Industri Oy:n (Swerock) kanssa.

Maa-ainesluvassa on annettu määräyksiä soranottoalueen jälkihoidosta soranoton päättymisen jälkeen. Luvassa on määrätty, että jälkihoito tulee toteuttaa ottamissuunnitelmassa esitetyn Jälkihoito -kartan (31.10.2012, päivitetyn jälkihoitosuunnitelman liite 1.) mukaisesti. Lisäksi jälkihoitoa koskevia määräyksiä on annettu määräysten kohdassa 5. Pintamaat ottotoiminnan päätyttyä sekä kohdassa 10. Jälkihoito (mm. alueen siistiminen ja muotoilu, kasvillisuuden palauttaminen, jälkihoitosuunnitelman muuttaminen).

Peab Industri Oy on toimittanut 13.4.2023 päivätyn jälkihoitosuunnitelman päivityksen, jossa on tarkennettu lupahakemukseen yli 10 vuotta siiten laadittua jälkihoitosuunnitelmaa.

Ehdotus: Kaupunkikehitysjohtaja Esko Vuolukka
Ympäristölautakunta päättää hyväksyä Peab Industri Oy:n toimittaman päivitetyn jälkihoitosuunnitelman 13.4.2023. Tontunhautojen jälkihoito voidaan toteuttaa tämän suunnitelman mukaisesti. Suunnitelman mukainen jälkihoito voidaan toteuttaa ennen päätöksen lainvoimaisuutta.

Päätös: Keskustelun kuluessa Olli-Pekka Arvila teki Harri Lindforsin kannattamana seuraavan muutosehdotuksen:

Ympäristölautakunta
1) päättää hyväksyä Peab Industri Oy:n toimittaman päivitetyn jälkihoitosuunnitelman 13.4.2023. Tontunhautojen jälkihoito voidaan toteuttaa tämän suunnitelman mukaisesti. Suunnitelman mukainen jälkihoito voidaan toteuttaa ennen päätöksen lainvoimaisuutta.
2) valvoo suunnitelman toteutusta ja antaa tarvittaessa ohjeistusta.

Lautakunta hyväksyi muutosehdotuksen yksimielisesti.

Täytäntöönpano: Peab Industri Oy
Parma Oy

Esittelijä: Kaupunkikehitysjohtaja Esko Vuolukka
Valmistelija: Ympäristöpäällikkö Pirjo Siik

Helsingin hallinto-oikeuteen on tehty valitus ympäristölautakunnan päätöksestä, jolla se hyväksyi Tontunhautojen soranottoalueen jälkihoitosuunnitelman päivityksen. Valituksessa vaaditaan päätöksen kumoamista ja palauttamista uudelleen käsiteltäväksi. Vaatimusta perustellaan mm. sillä, että hyväksyessään päivitetyn jälkihoitosuunnitelman on lautakunta samalla muuttanut lupamääräyksiä siten, ettei kaikkia ottoalueen reunoille varastoituja pintamaita tarvitse palauttaa alueelle jälkihoidon yhteydessä. Tästä syystä olisi jälkihoitosuunnitelman käsittelyssä pitänyt käyttää kuulutusmenettelyä. Koska jälkihoitosuunnitelman vireillöoloa ei ole kuulutettu eikä asianosaisia kuultu, on asian käsittelyssä tapahtunut menettelyvirhe. Valituksessa viitataan jälkihoitosuunnitelman sivun 4 lauseeseen, jossa todetaan ”Kohtiin, joissa kaltevuus on jo selkeästi 1:3 tai loivempi, ja joihin on muodostunut pysyvää kasvillisuutta, ei kuitenkaan kosketa.”

Helsingin hallinto-oikeus on pyytänyt valituksen johdosta Karkkilan ympäristölautakunnan lausuntoa 18.9.2023 mennessä.

Ehdotus: Kaupunkikehitysjohtaja Esko Vuolukka
Ympäristölautakunta antaa Helsingin hallinto-oikeudelle Tontunhautojen päivitetyn jälkihoitosuunnitelman käsittelystä seuraavan lausunnon:

Maa-aineslupapäätöksessä on annettu alueen jälkihoitoa koskevat määräykset. Lupahakemuksessa on myös esitetty piirustus alueen tulevasta lopputilanteesta. Koska pitkän toiminnan aikana voi tapahtua sellaisia muutoksia, jotka voivat esim. vaikuttaa alueen muotoiluun, on jälkihoitosuunnitelma syytä päivittää ennen alueen jälkihoitotoimenpiteitä.

Päivitetty suunnitelma Tontunhautojen soranottoalueen jälkihoidosta noudattaa annettuja lupamääräyksiä. Sivun 4 lause on irrotettu asiayhteydestään. Kappale kuuluu kokonaisuudessaan seuraavasti: ”Alueen pintamaat on sijoitettu alueen reunoille, josta ne levitetään luiskiin ja pohjatasolle. Rinteet loivennetaan kaltevuuteen 1:3 ja ylä- ja alaosat pyöristetään. Kohtiin, joissa kaltevuus on jo selkeästi 1:3 tai loivempi, ja joihin on muodostunut pysyvää kasvillisuutta, ei kuitenkaan kosketa.” Viimeinen lause viittaa edelliseen eli rinteiden loiventamiseen, ja rinteillä tarkoitetaan soranoton yhteydessä syntyneitä alueen reunoja ja muita vastaavia rinteitä, jotka ovat syntyneet kaivuun yhteydessä, ei pintamaavarastokasoja. Ensimmäisessä lauseessa todetaan yksiselitteisesti, että reunoille sijoitetut pintamaat levitetään luiskiin ja pohjatasolle.

Suunnitelmassa esitetty aikataulu poikkeaa kuitenkin lupamääräyksestä, jossa todetaan, että ”kaikki toimenpiteet tulee suorittaa loppuun luvan voimassaoloaikana”. Koska luvan voimassaoloaika päättyy elokuussa 2023, on ympäristölautakunta jälkihoidon aikataulun osalta antanut luvan poikkeamiseen. Maa-aineslain 16 §:n mukaan lupaviranomainen voi luvan

voimassaoloaikana antaa päätöksellään suostumuksen poiketa vähäisesti lupapäätöksessä hyväksytystä ottamissuunnitelmasta tai annetuista lupamääräyksistä. Suostumuksen edellytyksenä on, että poikkeaminen ja sen laatu, ottaen huomioon lupaharkintaa koskevat säännökset ja määräykset, ei merkitse luvan olennaista muuttamista eikä vaikuta asianosaisen asemaan tai luonnonolosuhteisiin.

Karkkilan kaupungin ympäristölautakunta toimii kaupungin ympäristönsuojeluviranomaisena ja on täten sekä maa-ainelain lupa- että valvontaviranomainen. Lautakunta katsoo, että jälkihoitosuunnitelman käsittely on pääasiassa ollut luvan valvontaa. Määräyksen poikkeamisen osalta on kyse ollut sellaisesta suostumuksesta, ettei sillä ole olennaisesti muutettu lupaa eikä sillä ole vaikutusta toiminnanharjoittajaa lukuun ottamatta muihin asianosaisiin tai luonnonolosuhteisiin. Kyseessä ei ole ollut sellainen maa-ainelupaa koskeva hakemus, joka olisi tullut kuuluttaa maa-ainelain 13 §:n nojalla. Kyseessä ei myöskään ole sellainen maa-ainelain mukainen lupapäätös, jonka valitusoikeus määräytyy maa-ainelain 20 a §:n mukaan. Näillä perusteilla lautakunta katsoo, että ympäristölautakunnan päätöstä 2.5.2023 § 39 koskeva valitus tulee hylätä.

Päätös: Harri Lindforsin teki seuraavan muutosehdotuksen: Palautetaan asia uudelleen valmisteluun eikä valitukseen oteta kantaa ja valitus tulee hyväksyä.

Muutosehdotus raukesi kannattamattomana.

Lautakunta hyväksyi pohjaehdotuksen.

Harri Lindfors jätti asiassa eriävän mielipiteen.

Täytäntöönpano: Helsingin hallinto-oikeus